

Tma

Hľadela von oknom. Chladné sklo sa jemne rosilo no aj tak bolo poznať, že z vonkajšej strany je čosi načmárané. Nie však farbou. Akousi absenciou prachu pokrývajúceho celý zvyšok veľkej sklenenej plochy. Zaostrila na písmo, jednoduché zaoblené čiary hlásali očividný oznam. I srdiečko U. Niečo jej však nesedelo. Špina sa držala okna zvonku, písmo bolo čitateľné zvnútra. Nebola to prázdna myšlienka, oblúk tvorený bezduchým pohybom, niečo momentálne, chvátavé a bežné. Nieкто, nieкто tam vonku, nieкто úprimne chcel, aby dané slová odzneli, nieкого chytili, niekam sa dostali a niečo znamenali. Možnosť zmeniť niekomu deň. Jemne sa na tie slová usmiala. Možnosť zmeniť jeden život. „Hmmm“ povedala melodickým hlasom priamo oknu. Možnosť zmeniť svet.

Potom zdvihla pohľad zas niekam preč, von, medzi stromy, sýte tmavozelené ihličnaté stromy, medzi ktorými sa ťahala hustá hmla, tak ako to v týchto hlbokých údoliach býva. Usmiala sa o niečo širšie. Stmievá sa.

***

Stál pri jazere. Steblá trávy siahali takmer po breh, hlina medzi nimi bola už dávno udupaná, hladina sa rytmicky vlnila podľa pokynov letno-jesenného vánku a vzduch bol teplý, vlhký, mierne smrdel rybami, mierne voňal poslednými kvetmi tohto roku, mierne smrdel hnilými hruškami, mierne voňal jej lacným parfémom. Deku, na ktorej sedeli bola príjemne mäkká, priniesla ju ona, samozrejme.

„Piknik,“ povedala s úsmevom, akoby to vysvetľovalo úplne všetko.

Stretli sa v centre mesta, pred vysokou presklenou budovou s veľkým chrómovaným nápisom KRAJSKÁ PROKURATÚRA. Najprv si myslel, že sa pomýlila. Nepoznal ju a ona vyzerala, že tam nepatrí. Nie pred tú budovu, nie vedľa neho. Spod voľného trička s nejakým hippie motívom zo sekáču jej trčali viacfarebné plavky. Pod pazuchou držala poskladanú tú krásne mäkkú deku a v druhej ruke spustenej pri tele zvierala rúčku pleteného košíka naplneného jedlom a plechovkami cideru. Cez jedno plece mala tiež pohodennú plátenku a okolo pása uviazanú trochu vydranú mikinu. Ale ona z neho pohľad nespustila a on ani nevedel ako a zrazu kráčal po jej boku smerom na kraj mesta. On išiel v obleku. Priamo z práce, v piatky končil skôr. Modrý oblek, hnedý kufrik, a oranžová kravata s medeným leskom.

„Vyzlečieš sa?“ spýtala sa, keď sa obaja pohodlne usadili. Nemal to v pláne. Na takéto veci nebol zvyknutý. Toto nebolo správne. „Mal by si sa trochu uvoľniť,“ povedala s pokojom v hlase. Chvíľu bolo ticho. Len šum listov vo vetre a žblnkot vody. Zajtra od osem nula nula ráno do dvanásť pätnásť ho čaká neľahké pojednávanie. Šéf ho tlačí, že robí málo a manželka sa mu sťažuje, že robí zas až moc. Vraj peniaze nie sú všetko. Ako to môže byť pravda? Koľko, koľko rokov strávil v škole? Koľko v supermarketoch a fast foode, len aby prežil a teraz keď konečne, konečne, konečne všetko má, má sa toho vzdať?

„Ako?“ spýtal sa napokon.

„Plával si už niekedy v jazere?“

„Nie,“ zamračil sa, „nemám to rád, tá voda je hnusná a už je aj tak chladno.“

„To nie je pravda, však je krásne. A ako môžeš vedieť, že to nemáš rád, keď si to neskúsil?“ stále sa usmievala. „Kedy si naposledy spravil niečo len tak? Pre zábavu? Preto, že to život ponúka? Kedy si skúsil niečo nové, len aby si vedel aké to je?“

Chvíľu len pozoroval hladinu vody. Preletela nad ňou vážka, bola neuveriteľne červená. Ešte takú nevidel. Vlastne možno ešte žiadnu nevidel, vlastne ešte neplával v jazere a vlastne tá voda možno taká hnusná nie je. Vlastne mu v tom obleku bolo strašne teplo a vlastne bolo iba niečo po siedmej večer a ešte mal čas.

Pozrel sa na ňu. Stála tam v tých farebných plavkách. Stále usmiata. Nič nevravela, len čakala. Chápala. Žiarili jej oči ako nejakej víle, akoby nebola človek. Vyzliekol sa do spodného prádla a proste sa rozbehol smerom cez plytčinu. Bežal a špliechal vodu všade okolo seba, potom sa odrazil a skočil do neznáma. Nechal sa unášať prúdom a zacítil ako k nemu priplávala, svojimi pohybmi tlačila do vody a tá ho hladkala po strane tela. Otočil k nej hlavu. Stále sa usmievala. Stále. A on sa začal smiať. Voda sa vlnila, obloha tmavla, teplo septembrového slnka sa začalo vytrácať, videl ako sa prvé hviezdy prebili medzi biele čiary zanechané lietadlami, tými čo idú až niekam za oceán a pod ním sa húpala voda, ktorá ozaj nebola hnusná, pri ňom plávalo dievča, ktoré sa zjavilo ako osud a pritom už onedlho pôjde zas niekam inam, a on ju už neuvidí, ale to nevadí, lebo vďaka nej sa v tej vode vírilo aj čosi iné, čosi nové a krásne a on vedel, že zajtra, keď sa súd zas odročí, pozve manželku na piknik. Do vody jazera sa primiešala aj jeho slza. A ona sa stále usmievala a on sa usmial tiež. Stmievalo sa.

***

Hľadela von oknom. Bola tam tá istá blbá asfaltová cesta, čo aj pred pol hodinou. Pozrela na hodinky. Digitálne, nejaký novší model než tie, čo mala predtým. Sobota 9. september, 18:42. Odlet bol plánovaný na 17:35. Dlhá prístávacia dráha sa jej zdala takmer nekonečná. Čím viac na to myslela, tým nekonečnejšia sa jej zdala. Nekonečná, ako všetky tie vybavovačky na úradoch, ako dlhé čakania po lekároch, ako moment keď zbadala mail s názvom výsledky, ako sa jej ťahali oči po písmenách M R I, ako pomaly, ako dlho, ako veľmi veľmi útrpne dlho trvalo to rytmické bum bum a píp píp píp, cesta sivá ako hrot ihly, dlhá ako hadička infúzie. Pozrela na hodinky. 18:44. Míňal sa jej čas. Takýmto tempom nestihne prípoj. Potrebuje dôjsť domov ešte dnes. Na ráno má dohodnutú ďalšiu super schôdzku s ďalším super odborníkom, ktorý jej určite predpíše ďalší super liek.

Do uličky dramaticky nakráčala akási príliš pekná letuška v príliš tesnom oblečku a začala im lá mavou angličtinou vysvetľovať, že ich let bude meškať kvôli poveternostným podmienkam v ich destinácii. Čo viac sa dalo čakať? V dnešnom úžasne uponáhľanom svete sa nikdy nič nestíha, meškáte, meškáte, vždy a všade, a keď vám niekto povie, že nestíhate žiť, tak meškáte stále rovnako a svet sa ďalej ponáhľa. Takže keď niečo meškať môže, tak bude. Keď sa niečo serie, tak sa to serie poriadne.

Zhlboka si vzdychla a oprela si čelo o sedačku pred ňou. Drsný vydraný materiál pôsobil na jej tvári nepríjemne, ako tvrdý kartáč, zabodávajúci sa do jej pórov, naschvál sa oň ošuchla o to viac a potom sa hodila chrptom nazad do divne vysedenej diery. Tieto sedadlá boli kedysi modré. Boli na nich logá leteckej spoločnosti. Koberec pod jej nohami býval čistý, asi jednofarebný a možno hrubší. Sieťka na ktoviečo satamvlastnedádať bývala neroztrhaná, svetlo na plastovej doske nad ňou niekedy fungovalo. Ale život je život. Čím viac trvá, tým viac mizne.

„Zmizneme,“ povedala okienku, za ktorým bola tá istá blbá asfaltová cesta čo aj pred pol hodinou a tromi minútami. Nasadila si masku na spanie na hlavu, zdala sa jej takmer rovnako drapľavá ako tá užniemodrá sedačka a predstavila si, že asi aj ten užniečistý koberec musí byť rovnaký. Chvíľu zvažovala, že sa hodí o zem aby svoju teóriu poriadne otestovala. Chvíľu to naozaj zvažovala, ale naozaj len chvíľu. „Všetci zmizneme,“ prehlásila napokon o čosi agresívnejšie a rezignovane si stiahla masku cez oči. Už aj tak sa začalo stmievať.

„Hmmm,“ ozvalo sa zrazu z druhej strany akýmsi príliš príjemným hlasom.

***

Stál pri jazere. Povrch pokrývala tenká škrupinka ľadu, pri krajoch sa topila a bolo vidieť nehybnú hladinu. Bol len druhý týždeň septembra. Ešte nebolo dosť zima, aby sa ľad udržal vcelku. Tak o dva mesiace sa tu bude dať kráčať krížom cez jazero. Tak o dva mesiace sa tu budú chlapi z dediny hrať hokej, tak o dva mesiace budú mamičky s deťmi stavať na brehu snehuliakov, tak o dva mesiace sa sem príde jeho sestra korčuľovať. Vedel si ju dokonale predstaviť, jej ladné pohyby obkresľujúce krivky jazera, nízke zimné slnko žiariace priamo do očí, priamo okolo jej siluety.

Teraz ešte nebolo dosť zima. Keby hodil kameňom do stredu jazera, keby hodil do stredu jazera niečo dostatočne ťažké, prelomilo by to ten rovný povrch jedným rýchlym pohybom a potom pomaly, veľmi pomaly by to klesalo ku dnu. Pomaly do studenej vody.

Sadol si na zem. Bolo mu jedno, že si zašpiní nohavice. Obzrel sa navôkol aj keď vedel, že o takomto čase sa v tejto časti lesov nikto nepohybuje. Tak pol hodinu chôdzou smerom na západ bolo rúbanisko, kde bežne s chlapmi pracoval. Už teraz je treba prikurovať. Tak o dva mesiace bude treba o to viac. Tak o dva mesiace už nenájde deň, ako tento.

Obrátil pohľad nazad k jazeru, a potom vytiahol zožmolený list papiera z vrecka. Chvíľu naň pozeral. Prázdno civel na papier, jeho krémovú farbu, hladký povrch, modrasté linky a trošku rozmazané ťahy guľčkového pera. Potom zaostril na slová. Čítal slová jedno po druhom, znova a znova dokým sa mu nezasekli v hrdle a nezačali do dusiť.

Burina okolo neho dávno uschla. Bola akoby sivá. Voda bola špinavá. Akoby sivá. Hmla sa rozpúšťala medzi ihličnatými stromami. Akoby sivá. Keby niečo hodil, veľmi veľmi ťažké, klesalo by to veľmi veľmi pomaly. Na dno. Sivé dno. Do studenej vody.

Zobral kameň, prvý čo nahmatal po jeho pravom boku, bol sivý, zobral kameň a hodil ho smerom do stredu jazera. Kameň tresol o ľad, preletel cezeň a potom pomaly, veľmi pomaly začal klesať. Pomaly do studenej vody.

Zima štípala na lícach, slzy štípali viac. Utrl si ich rukávom, už nezvládal čítať vlastné slová. Papier navlhnutý zo vzduchu jemne pohladkal zmozolenými prstami, akoby sa mu chcel ospravedlniť za každé slovo, potom ho opatrne poskladal a vložil si ho už aj tak dávno nezachrániteľne pokrčený nazad do vrecka bundy.

Videl sestru, ako zíde z jazera, vyzuje korčule, a vezme si od neho teplý čaj, ktorý jej naleje do vrchnáku termosky. Videl ako sa z neho bude pariť, ako sa bude cez tú paru naňho usmievať. „Hmmm,“ povie s pohľadom upreným do čaju. Teplého čaju.

Ešte nebolo dost' zima. Sivá voda ešte nebola dost' studená. Postavil sa. Cesta domov je cez les. Mal by už ísť. Čoskoro sa bude stmievať.

***

Hľadela von oknom. Von tým istým oknom, ktorým pred pár minútami skúmala tú blbú asfaltovú cestu ona sama. Potom sa pozrela na ňu a stretli sa pohľadom.

"Vyzeráš smutne," povedala. Len tak, len tak bezstarostne, ako by to bola nejaká jej stará priateľka s ktorou išla na kávu.

„Nie som smutná, som nahnevaná,“ namietala, no ona nevyzerala, že tomu verí. „Nestíham prípoj,“ dodala vysvetlenie, aby jej argument bol dôveryhodnejší, alebo také niečo.

„To ani ja, ale nevádi, pôjde ďalší,“ usmiala sa na ňu. Má pravdu, preblysko jej hlavou. Potom ju úzkosť zas stiahla do reality, obvinula sa jej okolo žalúdka, nekonečná špirála, čierna diera, rýchlosťou svetla točiac sa tornádo. Preletela ňou. Otriasla ňou.

"Čo ak," opatrne vážila slová, "ďalší už nikdy nepôjde?"

"Hmmm, možno stačí, že si teraz tu. Pozri na všetkých tých ľudí okolo, pozri na tie ich rôzne pohľady."

Cítila ako sa jej špirála obtáča okolo ostatných cestujúcich, takmer ju videla, ako tenkú svetlú pavučinku, ktorú nedokáže nič roztrhnúť ani prerezať, lepila sa na všetko a všetkých, ťahala sa od okna cez sedadlá, k batožine, niekto ju mal obvinutú okolo krku, inému prekryvala oči.

"Pozri, ako sa smejú, ako plačú, ako chcú kričať, ako pokojne spia," dopovedala a usmiala sa na ňu. Chvíľu boli ticho. Potom ukázala von oknom. "Pozri na tú krásnu oblohu."

Oblohu pokrývali husté tmavé mračná, horizont však žiaril nazlato, lemovali ho obrysy hôr, pri ktorých kraj oblakov zmäkol a rozplynul sa.

"Prečo ti záleží na tom čo bude niekedy inokedy niekde inde, keď ti nezáleží na tom, čo je teraz tu?" spýtala sa jej napokon, no v jej hlase nebolo cítiť vyčítavosť, ale porozumenie.

A ona v sebe našla odpoveď. Špirála na nej nalepená, trochu povolila svoje zovretie. Pozrela von oknom, niekam ďalej za tú blbú asfaltovú cestu a pozorovala ako svet okolo nej tancoval farbami. Stále sa stmievalo.

***

Zabalila piknikovú deku do kufra. Vystúpila z lietadla. Obliekla si mikinu. Napísala bratovi, že ide neskorším vlakom. Sledovala, ako sa krajina za oknom mení z širokých lúk na husté lesy. Obliekla si bundu. Vystúpila z vlaku. Cítila ako ju objal chladný vzduch. Voňal domovom. Zhlboka sa nadýchla. Pozorovala, ako para z jej dychu stúpa k oblohe. Ako z teplého čaju. Videla, ako z jednej strany naplňa priestor jemné oranžovkasté svetlo. Svitá.